

«Θα το ξανάκανες Γιώργο Παπακωνσταντίνου;»

27/05/16

Κλούβες στην οδό Πειραιώς, ώρα ΠΑΣΟΚ, το φάντασμα της Μάργκαρετ Θάτσερ, ουρές στην είσοδο του Ιδρύματος Κακογιάννη, το ντιμπέιτ για το μουστάκι του Γιώργου Παπανδρέου, οι διάβολοι και οι άγγελοι του Πίτερ Σπίγκελ: δύο ώρες στην παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Παπακωνσταντίνου

Στριμωξίδι και γκρίνια στο γκισέ, αλλά και η φράση «λυπάμαι δεν μπορούν να μπουν άλλοι, όμως μην στεναχωριέστε θα προβληθεί η συζήτηση στις γιγαντοσθόνες» κυριαρχούσαν το βράδυ της Πέμπτης στο Ίδρυμα Κακογιάννη κατά τη παρουσίαση του βιβλίου «Game Over» (εκδόσεις Παπαδόπουλος) του Γιώργου Παπακωνσταντίνου. Ουσιαστικά ήταν μια συζήτηση με τον γνωστό δημοσιογράφο και πλέον διευθυντή σύνταξης των Financial Times Πίτερ Σπίγκελ, τον καθηγητή Ευρωπαϊκής Οικονομίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Γιώργο Παγουλάτο και τον συγγραφέα Χρήστο Χωμενίδη, με τον Παύλο Τσίμα να συντονίζει.

Συζήτηση είπα; Όχι δεν ήταν μια συζήτηση. Δεν ήταν καν μια παρουσίαση βιβλίου. Ο ίδιος ο Παύλος Τσίμας είπε αρκετές φορές (και ο πρώην υπουργός το επανέλαβε τουλάχιστον μία) πως ήταν μια παράσταση με δύο πράξεις. Παράσταση, σκηνική πράξη δηλαδή. Αραγε ποιος υποδύθηκε ποιον μπροστά στους εκατοντάδες που βρέθηκαν στην αίθουσα; Διότι ακούγοντας και κυρίως παρατηρώντας τη στάση σώματος του μαυροφορεμένου Γιώργου Παπακωνσταντίνου, έβλεπες έναν άνθρωπο που ήταν σαν μόλις να έδωσε ώθηση και να σηκώθηκε από το πάτωμα μετά από μια επική τούμπα που αναπαρήχθη και σχολιάστηκε από όλους. Και τώρα, μέσα στην αίθουσα του Ιδρύματος Κακογιάννη, επιδιόταν σε μια καθαρκτική διαδικασία group therapy. Εξομολογητική αλλά και με διάθεση να ακουστεί η φωνή του πάνω από τις άλλες.

«Αρχισα να γράφω το βιβλίο το καλοκαίρι του 2012, ήμουν εκτός Βουλής και λίγο αργότερα βρέθηκα και εκτός κόμματος. Ήταν βαθύτατη προσωπική ανάγκη μου να γράψω για αυτή τη δραματική περίοδο που ζήσαμε όσοι βρεθήκαμε στην πρώτη γραμμή διαχείρισης εκείνης της κρίσης. Η διαδικασία ήταν τραυματική. Θυμήθηκα άγχη, αγωνίες, εκείνες τις κραυγές που ακούγαμε, τις φωνές που μας έλεγαν “Μη μας σώσετε άλλο, φτάνει πια”».

Το κοινό παρακολουθούσε ακίνητο, προσηλωμένο, βλέποντας τον πρώην υπουργό Οικονομικών καθισμένο στον κόκκινο δερμάτινο καναπέ (κοίτα κομποζάρει με το εξώφυλλο του βιβλίου, ψιθύρισε κάποιος). Καθισμένος σε μία ζώνη προστασίας, ασφάλειας και αγάπης από τους συνομιλητές του και όσους βρέθηκαν απέναντι του στην αίθουσα. Ακόμα και ο βιτριολικός Πίτερ Σπίγκελ είχε μια υποδόρια παθιασμένη ανάγκη να υπερασπιστεί τον φίλο του Γιώργο. «Γράφει στο βιβλίο ο Γιώργος ότι όταν ένας δημοσιογράφος τον ρώτησε πως αισθάνεται που είναι ο πιο μισητός άνθρωπος στην Ελλάδα, ένιωσε πως του είχαν δώσει μια μπουνιά στο στομάχι», είπε ο Σπίγκελ γέρνοντας μπροστά. Μιλώντας καταγιγιστικά γρήγορα, περνούσε τώρα στη δική του επίθεση (ή μήπως αντεπίθεση;). «Και πραγματικά αναρωτιέμαι, πως γίνεται ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου και ο Γιώργος Παπανδρέου να είναι οι δαίμονες και ο Καραμανλής να παραμένει ισχυρός και επιδραστικός»;

Απέναντί του ακριβώς, στη μέση της πρώτης σειράς, πλάι στον Απόστολο Κακλαμάνη και τον πρώην πρωθυπουργό Παναγιώτη Πικραμμένο, ο Γιώργος Παπανδρέου άκουγε προσεκτικά. Ο ψιθύρος «θα έρθει ο ΓΑΠ. Να δούμε το ξύρισε ακόμα το μουστάκι;» κυριαρχούσε από νωρίς εξάλλου στους χώρους του Ιδρύματος. Για να παραμείνει η σύγχυση «το ξύρισε, αλλά μάλλον το αφήνει ξανά» όταν πενήντα λεπτά μετά την προγραμματισμένη ώρα έναρξης έφτασε στον χώρο και ξεκίνησε επιτέλους η εκδήλωση (ώρα ΠΑΣΟΚ, σωστά). Κατεβαίνοντας τα σκαλιά της αίθουσας, με όλα τα βλέμματα πάνω του, για κάποια δευτερόλεπτα τα χέρια των παρευρισκόμενων έμειναν στον αέρα διστακτικά: Χειροκροτούμε ή όχι; Οι πρώτοι άρχισαν αμήχανα και ξαφνικά ένα κύμα χειροκροτημάτων σάρωσε την αίθουσα επιβεβαιώνοντας πως όλα καλά, όλοι μαζί, απενοχοποιημένα (κάπως).

Ο «διάβολος» κάθισε στην πρώτη γραμμή με μοιρασμένους γύρω πολλούς πρώην υπουργούς του. Όχι όλους. Ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου ήταν προφανές πως ήθελε την παρουσία τους. Δεν είναι τυχαίο ότι οι πρώτες του κουβέντες ήταν «ευχαριστώ για την παρουσία τους όσους συνυπήρξαμε σε κυβερνητικές θέσεις και παραμένουμε φίλοι». Ο φίλος του Πίτερ Σπίγκελ ακούσε για όλους βέβαια. Εστίασε στην αποστροφή του Γιώργου Παπακωνσταντίνου στο βιβλίο για τις εναλλακτικές που δεν είχε κατά τη διαπραγμάτευση. Στο περίφημο T.I.N.A. που γράφει (there is no alternative, δεν υπάρχει εναλλακτική), που βέβαια είναι μια εμβληματική φράση που είχε χρησιμοποιήσει η Μάργκαρετ Θάτσερ εννοώντας πως δεν υπήρχε εναλλακτική πέραν του νεοφιλελευθερισμού. Στην περίπτωση του Παπακωνσταντίνου, το T.I.N.A. σημαίνει πως δεν υπήρχε άλλος τρόπος διαπραγμάτευσης.

«Υπήρχε ο μύθος, που εξαπλώθηκε γρήγορα σαν αρρώστια, ότι θα μπορούσε η κυβέρνηση Παπανδρέου να διαπραγματευθεί καλύτερα. Ακόμα και ο Βενιζέλος το πίστεψε. Το ίδιο ο Σαμαράς, όμως δεν υπήρχε εναλλακτική» υπογράμμισε ο Σπίγκελ. Για να προχωρήσει αναφερόμενος στην πολιτική ακεραιότητα, στην αξιοπρέπεια και στη σκληρή δουλειά που έκανε ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου. Ο οποίος έσπευσε να διευκρινήσει πως καμβάς για το βιβλίο ήταν οι εξαντλητικές σημειώσεις που κρατούσε κατά τις διαπραγματεύσεις αφού «εγώ δεν ηχογραφούσα τα Eurogroup».

